

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex dauid expugnauit hierusalem [et] muniuit capitulum .vij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Regum scđi

Sz ad hisboseth mādauit dauid vt remitt
teret ei vxorē suā michol, Tulerūt ergo eā a
viro suo falstiel q̄ se
quebat eā plorās vs
q̄ baurim, Non em̄
cognouerat eaz eo q̄
illa dilgēs dauid sp
tristis erat, Et locu
tus ē abner ad senio
res isrl: et marie ad
beniamin: vt transi
ret ad dauid quē ele
gerat dñs, Et ascen
dit abner in ebron ad dauid: et suscept⁹ ē ab
eo magnifice: et ait, Surgā vt congregā ad te
oēs isrl: Cui⁹ abisset in pace: ecce ioab ⁊ pu
eri dauid redierūt cesis latronib⁹ cū p̄da ma
gna nimis: et dicit: nō ē ioab d̄ aduētū abner: ⁊
d̄ pace cū rege, Qui cū tentasset mutare anis
mū reg⁹ dicēs, Jurauit abner vt deciperet e,
Et cū nō adq̄uisset rex misit nūcios p̄ ab
ner q̄si rege reuocāte eū et reduxit eū: ⁊ oc
currēs redeūti scorum adduxit eū q̄si secre
t⁹ locutur⁹ ⁊ percussit eū i inguine ⁊ mortu⁹ ē
q̄si in vltionē fr̄is sui, Sz ver⁹ ē qz t̄m̄ebat
ne fieret scōs a rege, Nō cū audisset dauid
ait, Hūc sū ego ⁊ regnū meū a sāguine ab
ner ⁊ veniat sup caput ioab, Nō deficiat de
domo ioab femine fluens, et leprosus et tes
nēs fusi, i. effeminat⁹, et cadēs gladio, ⁊ idē
gēs pane, Scōz h̄ p̄o videt ei p̄carī semis
fuci ⁊ lep̄z ⁊ entratōz ⁊ stragē i bello, ⁊ mē
dicatē, Quidā legūt p̄ vno leproz⁹ ⁊ tenēs
fusi, i. breue ventilabzū ad depellēdas mu
scas: qd̄ fit de folijs palmarū ⁊ inuoluit iter
digitos instar fusi, Scidit ergo dauid vesti
mēta sua ⁊ flevit sup abner: ⁊ oīs popul⁹ q̄
erat cū eo: ⁊ idicit oib⁹ ieiunū vsqz ad vespe
ram: ⁊ ait, Fecistis quō princeps maximus
hodie cecidit in isrl, Ego autē sū dedicat⁹ rex
q. d. cū sim nou⁹ rex marie indigebā auxilio
ist⁹, Porro filij saruie mihi duri sunt.

De morte hisboseth ⁊ scōy nctōe dauid
sup oēm isrl, Ca. VI.

Unqz audisset

hisboseth de morte abner disso
lute sunt man⁹ ei⁹ ⁊ oīs isrl p̄
turbat⁹ ē Duo autē viri p̄ncipes latronū erāt
cū hisboseth baana ⁊ rechab d̄ filij benia
min, Qui frat̄i recesserāt ab hisboseth: ⁊ vene

rāt ad miphboseth filiū ionathe vt facerent
eū regē, Qui noluit imo pdidit eoz ⁊ silium
Quidā p̄o tradūt qz hisboseth offensus erat
eis eo qz dicebāt ei miphboseth debere regē
eē: cū fili⁹ eēt p̄mogenit⁹ saulis, Erat iste mi
phiboseth claud⁹ vtroqz pede, Quinquēnis
em̄ erat qm̄ nunciatū ē ei d̄ morte saulis ⁊ io
nathē: ⁊ tollente eū nutrice vt fingeret cecidit
⁊ fract⁹ ē, Porro baana ⁊ rechab ingressi s̄t
domū hisboseth ferētes spicas tritici: q̄si p̄i
mitias regi, Hostiaria autē dom⁹ obdormie
rat, Et inuenētes hisboseth dormiēte in me
ridie interfecerunt eū: ⁊ attulerūt caput eius
ad dauid in ebron dicētes, Ecce caput viri q̄
querebat aiām tuam: existimātes se munera
accepturos a dauid, Et ait dauid ad eos In
terfecistis virū innocētū: sanguinē dñi veitri
fudistis, ⁊ ideo auferā vos d̄ terra, Et p̄cūis
manib⁹ ⁊ pedib⁹ eoz suspēderūt eos sup p̄i
scinā: vel spinā in ebron: caput p̄o hisboseth
sepelierūt in sepulcro abner ⁊ venerūt sentio
res d̄ isrl ad dauid, ⁊ percussit eū eis fedus: et
vnterūt euz in regē sup oēm isrl, Primo igit
tur inunc⁹ ē i signū regni, scōo i regē sup iu
dā, tertio in regē sup isrl, Fil⁹, xxx. anoz erat
dauid cū regnare cepisset, Supabūdat fili⁹
Idiomate hebreo, ⁊, xl. anis regnauit, in ebro
vj. annis, ⁊, vij. mēib⁹ sup iudā: subaudi spe
cialiter, Nā si statim post hisboseth regnauit
in israel nō nisi duob⁹ anis regnauit in iuda
Sz autē hebrei eū regnasse i ebron aliq̄bus
annis adhuc saule vinēte: qz dom⁹ iuda taz
affectabat eū in regē, ⁊ ipe mittebat eis mu
nera tāqz suis, In hierusalē at regnauit, xxx.
trib⁹ annis sup oēm pplm, Si quera⁹ quare
a sūma regni subtrahant, vj. menses, Ait be
breus dauid egorasse, vj. mēib⁹ ⁊ nil dignū
rege egisse, Vel qz absalon p̄secut⁹ est eū, vj.
mensib⁹: ⁊ tunc quasi nō regnauit dauid.

Qd̄ dauid expugnavit hierlm ⁊ muniauit,
Caplm, VII.

Ostea collecto

p
exercitu ascēdit in hierlm vt eij
ceret iebuseū, Qui posuerat ces
cos ⁊ claudos sup murū in derisionē dauid
dicētes, Nō ingrediet̄ huc nisi abstuler̄ ces
cos ⁊ claudos, q. d. Ado ē vrb̄s fort⁹ qz for
tū auxilio n̄ idigem⁹, Alij dicūt eos posuisse
imagines sup murū: q̄s dixerūt cecos ⁊ clau
dos, i. nil agētes, q. d. etlā nobis nil agētib⁹

Intrare nō poteris. Al seipos dixerūt cecos et claudos: qz debiles eos z silēs hīs repu-
tabat dauid. Deinceps in puerbio dicitū est
Cec⁹ et claudus nō intrabit in tēplū dei. Pri-
mo simpliciter in lege phibitū erat cecos et
claudos intrare tēplū ad offerenduz, postea
versum ē in puerbiū. Forte cū sanitores ar-
cerēt imūdos dicebāt enigmaticē. Cecus et
claud⁹ nō intrabūt: ponētes cecitatē et clau-
dicatōez p q̄libet imundicia. Porro infero-
rē ciuitatē obtinuit dauid tradēte eā sibi or-
nan iebuseo Cūqz arcē sion obtinere nō pos-
set: pposuit in p̄miū p̄ncipatū militie: illi q̄
primū p̄ceterer iebuseū: et tangeret domatū
fistulas. I. tectorū canales p q̄s defluunt stilli-
cidia. Alij dicūt fistulas cuniculos subtra-
ncos: p q̄s erat ascēsus vsqz ad tecta. Multj
itaqz festinantibus ioab p̄uentrynucios: z
clamauit ad regē: ep̄gens militie p̄ncipatuz
et obtinuit dauid arcē expulsi iebuseis p̄-
oznan: et edificauit p circuitum ei⁹ incipēs
intrinsec⁹ a mello: et p̄tē illaz ciuitatis voca-
uit ciuitatez dauid. Reliquā vrbis p̄tem ex-
truxit ioab. Hec autē erat p̄cipiū z q̄si q̄dā
p̄fida vorago vallīs. Porro sp̄a ciuitas da-
uid postea vocata est mello. Et edificauit in
ea dauid domū h̄yā: rege tyzi ferētē sibi au-
xilū mittendo ei ligna cedrina et artifices.
Porro dauid accepit altas vxores: et nati
sūt ei filij in iherlm. xj. Inter quos enumerat
nathan. alius scz a nathan. p̄beta quem sibi
dauid adoptauerat p̄ mortē patris. Et nos-
ta qz hierusalē vsqz ad melchisedech diceba-
tur iebus: a quo dicta est salem. Postea a da-
uid dicta est iebusalē. Sed postea mutata. b
in r. dicit hierusalē. q. munitam salem. H̄ero-
em̄ hebraice munitio ē. Tradit iosephus qz
hāc l̄e mutatiōez ab homero factam q̄dam
putant: postea dicta ē a salomone h̄erosoly-
mia: z tandē p̄ syncopā h̄erosolyma

Qz dauid vicit philisteos. La. VIII.

Diētes autez

a philistei dauid regnare sup iherl
ascēderūt vn̄uersi vt q̄rerēt da-
uid: z castrametati sunt in valle raphaim: nō
p̄cul a hierusalē. Et egressus ē ad eos dauid
et respōso dñi: z percussit eos i ore gladij z di-
uisit eos hac z illac in fugā. Ob h̄ vocat⁹ est
loc⁹ ille baalpharasim. i. vtroz diuisio. Vel
qz ibi fugiētes reliquerāt idola que tulit da-

uid secū z flauit. Et addiderūt ad huc phili-
stijm: vt ascēderēt in valle raphaim: z posue-
runt idola sua sub arboribz p̄troz: z ait dñs
ad dauid. Nō ibis obuiā eis: s; gira post ter-
gum et veniens ex aduerso p̄troz. Hebreus
habet sc̄tū. i. idolorū q̄ digna sūt sc̄tu: z cul-
tores suos ad sc̄tum eternū trahūt. Cūqz
angel⁹ dñi incedēs sup cacumina p̄troz so-
nitum faceret irruit sup eos. dauid z percussit
eos vsqz gazer.

De reductiōe arce in iherlm. La. IX.

Dno fecit da-

p uid tabernaculū iuxta domū su-
am ad reponendā arcē: z posuit
in eo q̄sdā de veteribz cortinis. Tabulas p̄o-
colūnas z bases p̄troz refuauit. Et descen-
dit dauid cū. xxx. milibz viroz: z posuerūt ar-
cē sup plaustrū nouum z tulerāt eā d̄ domo
aminadab: q̄ erat in gabaa. i. in colle iuxta ca-
riathiarim. Hec ē h̄ gabaa nomē vrbis v̄l lo-
ci s; f; interpretatiōe suā collē sonat. Duo autē
filij aminadab minabāt plaustrū. asoth p̄ce-
debat z oza sequebat. dauid autē z ois isrl
psallebāt coram arca musicis instrumentis.
Luz autē venissent ad arcē nachoz calcitraue-
runt boues z inclinata ē arca. et extendit oza
manū z tenuit eā z aruit dextera ei⁹ in q̄ ar-
cam ferre debuit: sicut pater ei⁹ iusserat: z ex-
pirauit. z vocatū ē nomē loci oze percussio.
Dicit ioseph⁹ eū percussū: qz tergit arcam cū
sacerdos nō esset. Alij dicūt qz posuerat ar-
cam sup plaustrū cū humerj portare debu-
isset. Hebrei tradūt qz ea nocte dormierat cū
vxore sua. Timuit itaqz dauid diuertere ar-
cam ad se: z posuit eā in suburbio in domuz
obeth leuite filij edom gethei z erat ibi tribus
mensibz: z benedixit
dñs domū obeth. Autē hebrei qz vxorei
quo audito abiit da-
uid vt adduceret ar-
cam in ciuitatem da-
uid cūz gaudio. Da-
uid autē accinct⁹ ephor līneo psallebat coram
arca in organis armigatis. i. ad armū ligat⁹.
Vel fm̄ quosdā genus ē organū qd fit in aq̄
z vidit eū psallentē michol p fenestrā z espe-
xit eum in corde suo. Cūqz posuissent arcē
in loco suo: obtulit dauid holocausta z paci-
fica: z bñdixit p̄lo z partit⁹ est p̄ singula capi-
ta collyridā panisynaz, z assaturam bubale